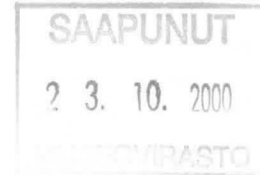

Tutkimuskertomus

Aimo Kehusmaa

Oulun Kiikelin hylky.

Tutkimukset 6.6. – 4.7.2000

Sisällys:

Hyllyn löytyminen ym. taustaa

Sijainti

Tutkimus- ja dokumentointityöt

Tuloksia

Kiikelin hylky tutkimusten jälkeen

Liitteet:

- kartat
  - yleiskartta 1: 10 000 (liite 1)
  - sijaintikartta 1: 500 (karttapohjana puistosuunnitelma) (liite 2)
- mittapiirrokset
  - yleiskuva hylystä 1: 50 (liite 3)
  - hyllyn rakenneosia 1: 20/ 1: 10 (liitteet 4-13)
- valokuvaluettelo (liite 14)
  - mv-negatiivit PPM 38474-38541
  - diat PPM 6401:1-23
- kuvataulut

Hylyn löytyminen ym. taustaa

Oulun kaupunginpuutarhuri Pentti Martikainen ilmoitti 16.5.2000 Pohjois-Pohjanmaan museolle, että Kiikelin puistotöiden yhteydessä tehtävää uimarantaa ruopattaessa oli meren pohjasta noussut useita puiosen aluksen kaaripuita. Löytöpaikalla käytäessä voitiin todeta, että rannalle oli koottu puolen tusinaa n. 20 cm paksuja lovettuja, t.s. limisaumarakenteisen aluksen kaaria sekä n. 6 m pitkä, yli 30 cm paksu kölin osa. Kaivinkoneen kuljettaja kertoi, että puut olivat tulleet yhdestä kasasta; siinä oli noussut pintaan myös pienempää puuta, joka oli ajelehtinut pois. Löytöpaikka oli ruoppaustöitä varten läjitetyn työpenkereen vierellä, runsaan 20 m:n päässä rannasta. Veden syvyys paikalla vaihteli alle metristä vähän yli metriin. Löytöalueella näkyi vielä vedessä pohjamudasta esiin pistäviä kaarien ja lankkujen/lautojen päitä.

Kaivutyöt keskeytettiin, museo lähetti hylkyilmoituksen ja tutkimuslupahakemuksen Museovirastoon Suomen merimuseolle ja sopi kaupungin teknisen keskuksen vihertyöyksikön kanssa, että se muinaismuistolain 15 § mukaisesti ottaa vastatakseen tutkimuksen kustannuksista.

Museoviraston/Suomen merimuseon oikeutettua Pohjois-Pohjanmaan museon dokumentoimaan tätä hylkylöytöä (Museovirasto 17/307/2000) tutkimustyö käynnistyi 6.6.2000. Työstä vastasi Vihertyöt-yksikön palkkaamana FM Aimo Kehusmaa 6.6. – 4.7. Hänen avustajanaan oli 8. – 9.6. Antti Kalleinen Vihertyöt-yksiköstä. Sukellustöitä tekivät kolmena päivänä (7. – 8.6. ja 30.6.) Oulun Vesimiehet ry:n urheilusukeltajat Matti Karppinen, Liisa Törmäkangas ja Esa Vuoppola.

Tutkimusraportti mittapiirros- ja valokuva-aineistoineen on Pohjois-Pohjanmaan museon ja Suomen merimuseon arkistoissa, mv-negatiivit (PPM 38474-38541) ja diapositiivit (PPM 6410:1-23) sekä hylystä otetut puuosa- ja rivenäytteet ovat Pohjois-Pohjanmaan museossa (PPM 12396).

Sijainti

Kiikelin saari (liite 1) on Oulun keskustan tuntumassa, kauppatorin vieressä, sen länsipuolella. Kaupungin satama sijaitsi nykyisen kauppatorin koillispuolella 1700-luvun alkupuolelle asti. Kauppiaiden tavara-aitat pysyivät näillä rannoilla pitkälle 1900-luvulle, vaikka

syväsatama siirtyikin ulommaksi Toppilan salmeen. Vanha satama-alue toimi sisäsatamana, jonne pienehköt alukset purjehtivat edelleen; myös proomuliikenne kaupungin rannan ja Toppilan sataman sekä redille jääneiden laivojen välillä oli vilkasta. Kiikelissäkin oli aitoja ainakin 1700-1800-luvuilla; 1800-luvun loppupuolella siellä oli myös uimahuone. 1890-luvulla saarella toimi kaupungin sähkölaitos ja sen jälkeen pesula. (Oulun kaupungin historia, osat I-IV)

Kiikelin hylky on saaren länsipuolella – sisäsatamasta katsoen saaren takapuolella – noin 25 m:n päässä Kiikelin rannasta (koordinaatit lat. P 65°00,8', long. I 25°27,7'; peruskartta 2444 09 OULU koord:t x 7213 80, y 2568 92). Paikka on 50-60 m:n päässä saaren 1800-luvun loppupuolen rantaviivasta ja 20-30 m:n päässä senaikaisen uimahuoneen laiturista. Tässä on ollut eräänlainen matalikkojen ja karikkojen muodostama poukama: hyllyn pohjois- ja koillispuolella on ollut pieni Elban saari sekä sen ja Kiikelin välinen matalikko, eteläpuolella kivinen vedenpintaan ulottuva karikko. Työpengertä läjitettäessä ja purettaessa kävi ilmi, että myös hyllyn luona oli muutamia suuria vedenalaisia kiviä (liite 2). Oulun seudun maankohoamisnopeuden perusteella hyllyn kohdalla on ollut 1800-luvun lopulla 1½ - 2 m vettä, 1700-luvun lopulla lähes metrin verran enemmän.

Tutkimus- ja dokumentointityöt

aloitettiin karttaselvityksillä, joiden tuloksia edellä on lyhyesti selostettu. Tämän jälkeen hyllyn löytöpaikka mitattiin nykyiselle karttapohjalle. Löytötienoon pohjainventoinnin suoritti 7.-8.6. Matti Karppinen Oulun Vesimiehet ry:stä: hän tarkasti 4-5 m:n välisin uintilinjoin runsaan 20 m leveän vyöhykkeen työpenkereen pohjoispuolella rannasta penkereen pään tasalle sekä n. 10 m leveän vyöhykkeen penkereen eteläpuolella. Hyllyn löytökohdan ja rannan välissä penkereen pohjoispuolella oli pohjassa kaivinkoneen irrottamia hyllyn osia, jotka nosteltiin ylös dokumentointia varten samoin kuin itse hyllyn kohdalla pohjamudan päällä olleet selvästi irtonaiset (konekaivussa poikki menneet) kappaleet. Penkereen eteläpuolella pohjasta ei hyllyn osia löytynyt, vaikka sielläkin oli rantaan ajautuneena pari kaarenosaa.

Hyllyn löytökohdalla pohjaa tunnustelemalla ja paikoin mutaa kaivamalla pyrittiin selvittämään, onko hyllyn osia vielä alkuperäisillä sijoillaan. Pohjassa näkyi ja tuntui puuosia ainakin noin 6 x 6 m:n kokoisella alueella työpenkereen vieressä. Osa hylkyä oli ilmeisesti

jäänyt penkereen alle. - Sukeltaja saattoi kaivelemalla ja tunnustelemalla todeta mm., että yhdessä kohdassa oli kuuden yhdensuuntaisen limiin asetetun leveän laudan muodostama pinta, siis todennäköisesti aluksen pohja- tai kylkilaudoitusta.

Pohjassa olevien hyllyn jäännösten yksityiskohtaisemman selvittelyn ja mittaustyön (liite 3) suorittivat 30.6. Oulun Vesimiesten sukeltajat Liisa Törmäkangas ja Esa Vuoppola Matti Karppisen avustamana. Karppisen havaitseman laudoituksen ulottuvuutta pyrittiin selvittämään mm. poistamalla sen päältä mutaa vesisuihkulla, mutta heikkotehoisella pumpulla saatiin käytettävissä olevan lyhyen ajan puitteissa vain pieniä laikkuja paljastetuksi.

Yhtenäistä laudoitusta voitiin todeta olevan ainakin n. 7 m:n pituudelta. Lautojen molemmat päät jatkuivat mudan sisään. Laudoituksen poikkisuuntaan kaivetussa kapeassa uomassa tuntui kiinteää limilaudoitusta, joka oli vielä kiinni lovetussa kaaripuussa. Tässä kohdassa laskettiin seitsemän lautaa, joiden leveydet (reunasta seuraavan laudan reunaan) olivat 21-29 cm. Seuraava paikoillaan oleva kaaripuu tuntui mudan alla 60-70 cm:n päässä edellisestä.

Laudoituksen suunta on itäkaakosta länsiluoteeseen. Kaivinkoneen kuljettaja näytti suurin piirtein samaa suuntaa kertoessaan kölipuun löytöasennosta. Hänen muistamansa mukaan köli löytyi paikasta, joka on pohjassa todetun laudoituksen vieressä, sen eteläpuolella. Kaaret/pohjatukit tarttuivat kaivurin kauhaan kölin pohjoispuolella, eteläpuolelta tuli laudan kappaleita.

Laudoituksen kaakkoispäästä 3-4 m:n päässä suuren kiven vieressä työpenkereen vedenalaisesta luiskasta esiin pistäneiden kaarenpäiden merkitys jäi avoimeksi. Sijaintinsa puolesta ne voisivat yhtä hyvin olla alkuperäisellä paikallaan kuin kaivinkoneen jäljiltä penkereen luiskaan joutuneitakin. Tällä paikalla mutaa oli niin paksusti, että ei ollut selvitettävissä olivatko nämä kaaret kiinni hyllyn muissa rakenteissa.

Konekaivun jälkeen kerättyjä ja pohjainventoinnissa ylös nostettuja hyllyn osia oli seuraavasti:

		mitattu ja piirretty	valokuvattu
- kölin osa	1 kpl	1	1
- kaaria/pohjatukkeja	15 kpl	6	11
- kylki/pohjalautoja	4 kpl	3	4
- erikokoisia katkelmia ja paloja	useita	-	2

Mitaten ja piirtäen sekä valokuvaten dokumentoitiin kölin osa sekä kolme kohtalaisen ko-koista kylki/pohjalaudan katkelmaa. Pohjatukeista pyrittiin yksityiskohtaisesti dokumentoi-maan vähintään yksi kutakin rakennetyyppiä. Mittapiirroksot tehtiin mittakaavassa 1 : 20 kahdelta tai kolmelta taholta (köli neljältä), leikkauspiirroksot mittakaavassa 1: 10. Piirre-tyistä kohteista otettiin mustavalkokuvat vähintään kahdelta taholta. Sen lisäksi kuvattiin muutamia yksityiskohtia sekä eräitä kappaleita, joita ei piirretty.

Kaikki hylyn puuosien pinnat, joissa työstön jälkiä oli vielä nähtävissä, oli muotoiltu ja viimeistely kirveellä. Muutamiin pohjatukkeihin oli jätetty luontaisesti pyörityvää puun pintaa, jossa ei kuitenkaan ollut puun kuorta jäljellä.

Köli (liite 4) on yhtä puuta. Sen toinen pää on esiin kaivettaessa murtunut poikki, toinen pää kapenee yksinkertaiseksi vinoksi lapaliitokseksi, jossa toistensa jatkeena olleet osat ovat olleet vain isoin rautanauloin yhteen kiinnitettyt. Liitosta vahvistamassa on ollut 1,3 m varsinaisen vinon liitospinnan yli jatkunut niinikään nauloin kiinnitetty lautamainen uloke. Liitos on irronnut jo kauan sitten, sillä kölin tämän pään kaikki pinnat ovat huomattavan kuluneet. Myös kölin alaosa – 'hiekkaköli' osuus – on koko kölinkatkelman pituudelta ku-luneen ja syöpyneen pyöritynyt, mutta kölisarjan pohjalankkujen kiinnityspinnat ja kölin tasainen yläpinta (niiltä osin kuin ne eivät olleet kaivinkoneen rikkomia) ovat jo n. 1,5 m:n päässä liitoksesta kovat ja niiden särvät selkeät. Nämä pinnat ovat vielä tervasta ja piestä mustat. Lähellä liitoksen puoleista päätä kölin yläosa on 18 cm leveä ja sen poikkileikkaus suorakulmainen (ks. leikkauskuvat mittapiirroksessa), mutta se levenee vähitellen kölinkat-kelman toista päätä kohden siten, että siellä se on 34 cm leveä ja sen poikkileikkaus on ka-lanpyrstömäisesti yläpintaan levenevä, t.s. kölin yläpinnan ja kölisarjan pohjalankkujen kiinnityspinnan välinen kulma on terävä. Tällä teräväkulmaisella osuudella voitiin havaita, että kölin viereinen pohjalankku oli naulattu köliin siten, että naula oli lävistänyt kölin sär-män ja kotkattu kölin yläpintaan. – Ilmeisesti kölin ja pohjatukkien välisistä kiinnityksistä havaittiin kölinkatkelman liitoksenpuoleisessa osassa vain kolme läpi kölin ulottunutta puutappia, jotka olivat noin metrin päässä toisistaan; n. 3 m pitkällä loppuosalla vastaavia tapituksia tai muita kiinnitysjälkiä ei havaittu.

Pohjatukit (liitteet 5-10) ovat limilaudoitusta varten lovetuilta pinnoiltaan enimmäkseen -paria poikkeusta lukuun ottamatta - kovat ja selkeäsärmäiset, usein tervatut. Kiinnitystapit ovat monessa tapauksessa paikoillaan. Pohjatukkien sisäpinnat ovat kuluneemmat. Muuta-missa kappaleissa sisäpinnalla on nähtävissä tapinreiän kohdalle (tapin katkaisemiseksi? kairauksen aloittamista helpottamaan?) kirveellä lyöty kulma tai kolmio. Mahdollisen sisä-laudoituksen kiinnityksistä pohjatukkien sisäpinnoilla ei näy varmoja jälkiä, vain muutamia harvoja epämääräisiä naulanreikiä. Parissa pohjatukissa (n:ot 3 ja 4) kyljen nousun liitos-kappale on paikoillaan; molemmista nähdään, että alus on ollut jokseenkin tasapohjainen ja sen kyljet ovat kohonneet varsin jyrkästi. Pohjatukki 3 on ulottunut kölin yli, joten siitä saadaan osviitta aluksen leveydestä: mitta kölin kohdalta kyljen nousuun on 3,2 m, aluksen koko leveys on siis ollut vähintään 6,5 m. - Viisi pohjatukkia ja katkelmaa on kölin koh-dalta, mutta yhdessäkään niistä ei ole jälkiä tapituksista tai muusta kiinnityksestä, joka olisi liittänyt ne köliin.

Pohja/kylkilaudat (liitteet 11-13) ovat eheinä ja syöpymättöminä säilyneiden osien perusteella olleet 5 cm paksuja. Vain yhdestä laudankatkelmasta saadaan mitatuksi sen alkupe-
räinen leveys, joka on 31 cm. Kahdessa katkelmassa limityksen leveys näkyy syöpymättö-
män ja syöpyneen pinnan rajana: laudat ovat näissä kappaleissa limittyneet 8-10 cm. Laudat
ovat olleet liitettynä toisiinsa n. 15 cm:n välein isketyin littein nauloin, ja kaariin/pohja-
tukkeihin ne on kiinnitetty 3,5 cm paksuin puutapein. Laudassa 1 ei ole tapinreikiä, vaan
pelkkiä rautanaulojen jälkiä; ilmeisesti se on kylkilauta suhteellisen ylhäältä aluksen laitaa.
Laudoissa 2 ja 3 (samoin tarkemmin mittaamattomassa 'viime hetkillä' löytyneessä n. 5 m
pitkässä laudassa) tapinreikien välit ovat keskimäärin n. 30 cm (vaihteluväli 25-36 cm).
Kun pohjatukkien leveys on 19-21 cm tämä kertoo, että pohjan rakenne on ollut sangen
vankka: pohjatukkien väleihin on jäänyt vain n. 10 cm leveät raot.

Piensekaisista täyteaineista sekä riveestä otettiin näytteitä niistä osista, joissa niitä tavattiin
(ks. mittapiirroksot) 6 kpl. Erilaisten rakenneosien katkelmia otettiin näytteiksi 12 kpl.
Niistä on lähetetty Suomen merimuseolle puulajimäärityksiä varten neljä näytettä.

Täyteaineista otettujen näytteiden alustavassa tarkastelussa todettiin, että kölistä otetut
näytteet, kölin ja pohjalankun välissä tilkkeenä ollut aines, sisältää pikeen tai paksuun ter-
vaan sekoitettua sammalta ja vähän jouhia tms. pitkiä ohuita karvoja. Myös laudan 1 näyte
on pikistä tai tervaista sammalta ja mahdollisesti muutakin kasvikuivaa. Pohjatukeista 1, 2
ja 4 raaputetut pikinäytteet sisältävät jouhimaisia karvoja ja puunsilppua, pohjatukin 2
näyte myös höyheniä.

Tuloksia

Kookkaanpuoleisesta, leveydeltään vähintään 6,5 metrisestä vankkatekoisesta aluksesta
näyttää ainoastaan rungon pohjaa säilyneen. Tasaisesta pohjaosasta kohoavista kylkikaa-
rista on vain lyhyet pätkät jäljellä: kaarien päät nousevat nykyisellään vain vajaan metrin
aluksen ulkopohjan arvioidusta tasosta. Kaarenpäät ja kölin liitospää ovat pehmenneet ja
kuluneet pyöreiksi. Ilmeisesti vain ne ovat viimeisten vuosikymmenten ajat pistäneet vähän
esiin pohjamudasta. Mudan sisässä olleet hylyn osat ovat säilyneet kohtalaisessa kunnossa,
hyvin tervatut ja pietyt, puu puuta vasten olleet pinnat jopa niin erinomaisesti, että särmät
ovat vielä terävät ja kirveen työstöjäljet selvästi nähtävissä.

Tehdyissä tutkimuksissa ei saatu selvitettyksi minkä kokoinen osa aluksesta on vielä meren
pohjassa alkuperäisillä sijoillaan. Pohjamudassa voitiin todeta olevan ainakin n. 7,5 x 2
m:n kokoinen kappale aluksen pohjaa, mutta sen kokonaisulottuvuuksia ei ilman perusteel-
lisempia kaivaustutkimuksia voi määrittää.

Hylyn osat ovat havupuuta, todennäköisesti enimmäkseen mäntyä, mikä viittaa siihen, että
laiva on luultavimmin Pohjanlahden piiristä lähtöisin, mahdollisesti kotimainen. Limi-

saumarakenteisen aluksen kiinnityksiin ei ole käytetty rauta- tai muita metallipultteja, vaan ainoastaan puutappeja ja rautanauloja. Tällaista perinteistä puualusten rakennustapaa käytettiin 1800-luvulle asti mm. talonpoikaispurjehdukseen tehdyissä pienehköissä laivoissa.

Kiikelin hylky näyttää siis olevan myöhäisintään 1800-luvulta, mutta varhaisempikin ajoitus on mahdollinen. Hylystä ei ole saatu esinelöytöjä, eikä sen tarkempi iän määrittäminen rakenteellisten seikkojen perusteella vaikuta lupaavalta. Luontevimman iänmäärittämissuunnan tarjoaa hyllyn puuaines. Hyllyn kölistä, yhdestä pohjatukista ja kylkilautoista on otettu näytteet dendrokronologista – puiden vuosilustosarjoihin perustuvaa – ajoitusta varten, mutta ajoitustyön rahoitus on toistaiseksi ratkaisematta.

Kiikelin hylky tutkimusten jälkeen

Hyllyn jäljellä olevat osat päätettiin jättää paikoilleen. Uimarannan ruoppausten jälkeen työpenkeri kaivettiin pois. Hyllyn kohdalla ruoppausvyövyys jätettiin vajaaseen metriin ja kaivaminen suoritettiin erityisen varovasti samalla tarkaten, oliko paikalla vielä hyllyn osia. Vain yksi irtonainen aiemmassa kaivauksessa katkennut lauta tarttui nyt kaivurin kauhaan. Mikäli hyllyn osia on ulottunut työpenkereen alle ne ovat nyt toteutettua kaivuuta syvemmillä, pohjamudan peitossa.

Ennen penkereen poistoa valikoima aiemmissa kaivauksissa esiin tulleita hyllyn osia (köli ja neljä pohjatukia sekä tämän ’upotustyön’ yhteydessä löytynyt irtonainen lähes 5 m pitkä pohjalauta) sijoitettiin pohjaan hyllyn lähistölle, sen itäpuolelle (liitteet 2 ja 3). Näytteiksi otettuja kappaleita lukuunottamatta muut merestä nostetut hyllyn irto-osat hävitettiin.

Oulussa 4.7.2000

Aimo Kehusmaa
FM

Liite 1

Hartaanselkä

OULU KIIKELI 6.6. - 4.7.2000

1:10 000

PIKISAARI

KOSKIKES

Rommakonselkä

Elba
hylky
Kiiheli

Meritulli

Kuusituoto

Hollihaka

Heinäpää

Puistokatu

Harjapääankatu

Taka-Lyötvn

Paljoku

Paljett

OLEVA KIVIKKO

SÄILYTETTÄVÄ PUUSTO

PIENI
HIEKKAPOUKAMA

OLEVAA KIVIKKOA
JATKETAAN

MATA LIA PAJURYHMIÄ
ESIM. HANHENPAJU

SILTA

TUKIMUURI
BETONI PELASTUSLUISKA

SÄILYTETTÄVÄ PUUSTO

hylvn osia

HYLKY

kiviä
(poist.)

MUURI

TYRNI

+1.50

PIKINIK-NURMI

MERITULLIN

MUURI

KIIKELI
2

HIEKKA

RANTALENTOPALLO

HIEKKA

LEIKKIALUE
+2.30

HIEKKA

PUKUKOPIT JA WC

MUURI

PENSASRYHMIÄ

KIIKELINPOLKU

+2.25

+2.1

ASUINKORTTELI 4 C

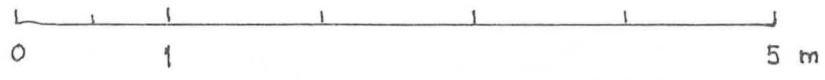
KIIKELINRANTA

OULU KIIKELI

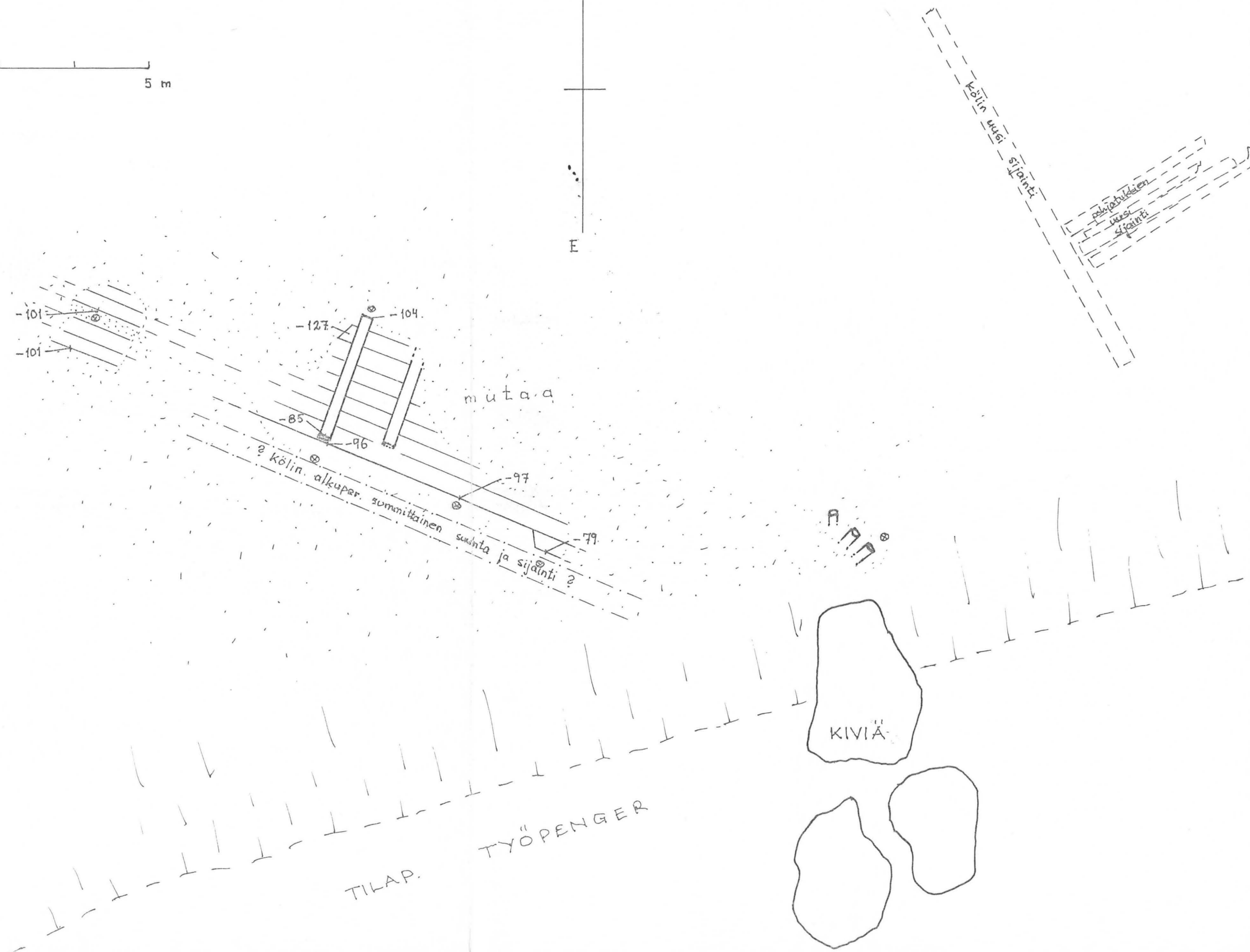
A.Kehusmaa & Oulun Vesimiehet 30.6.2000

Yleiskuva hylystä

mk 1:50

⊙ mittakepit (ks. valokuvat)

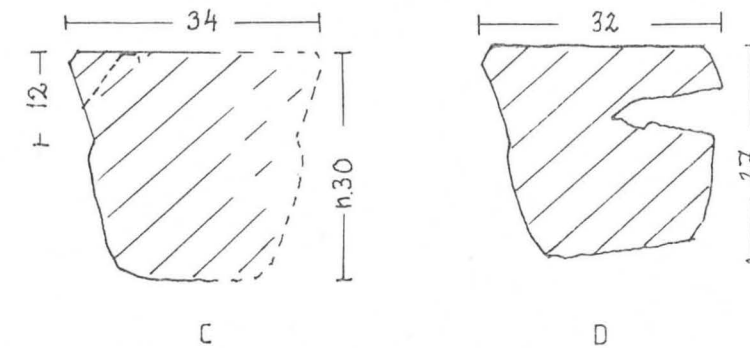
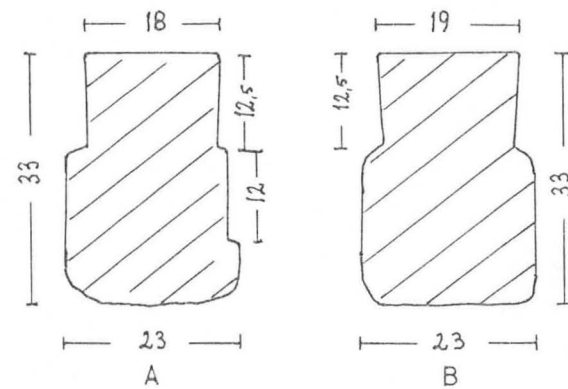
OULU KIIKELI

A. Kehusmaa 8.-14.6.2000

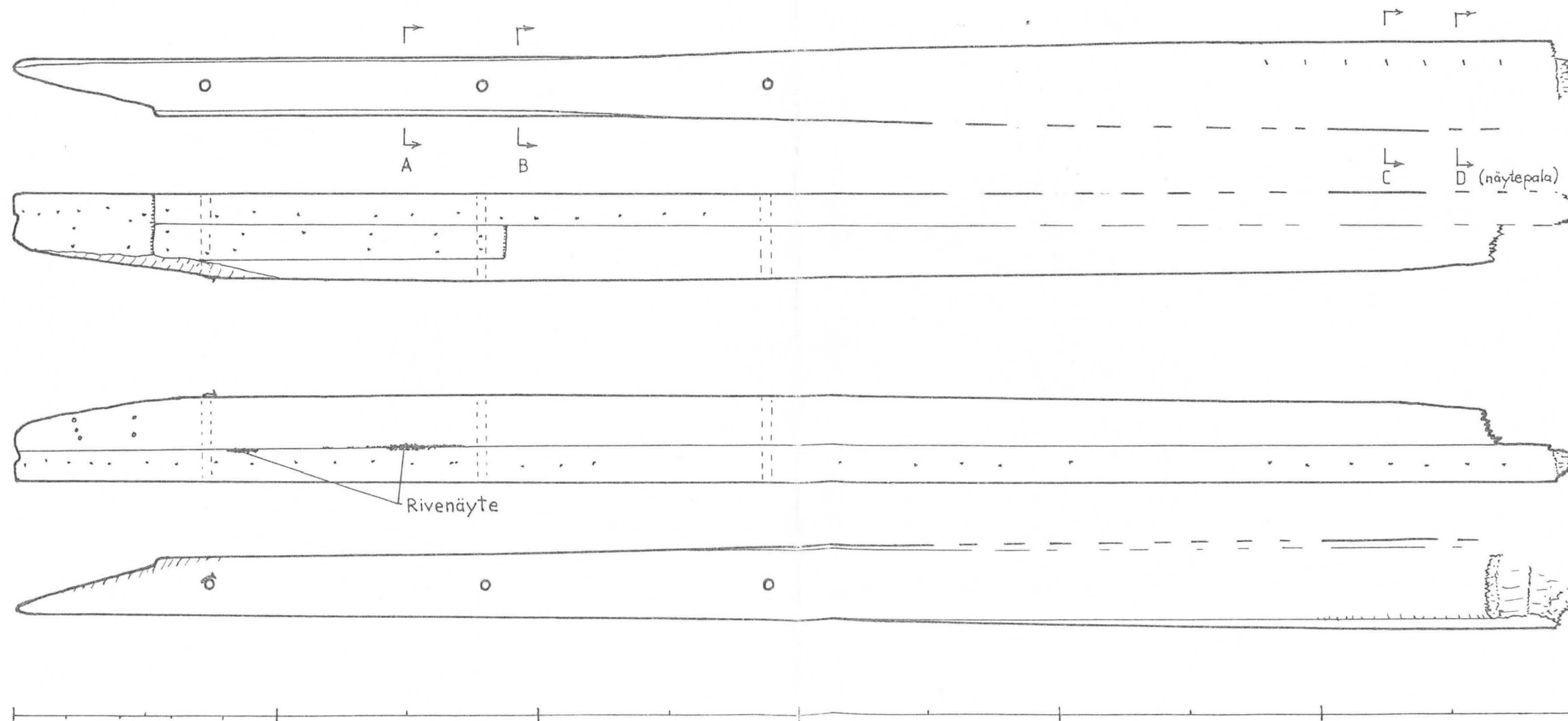
Köli

- tappi
- naulan kanta
- naulanreikä
- ┆ kotkattu naula

Leikk.
mk. 1:10

mk. 1:20

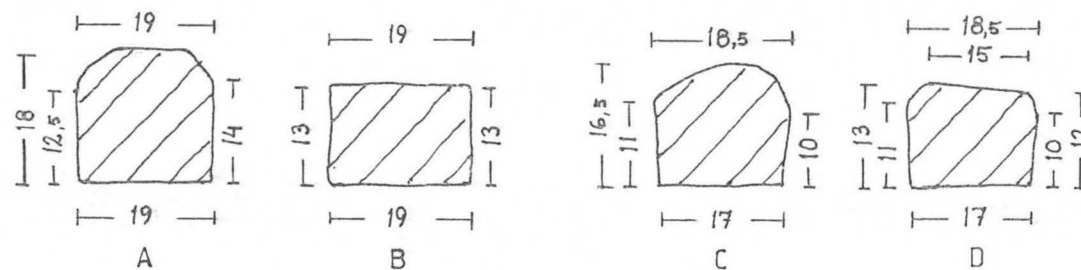

OULU KIIKELI

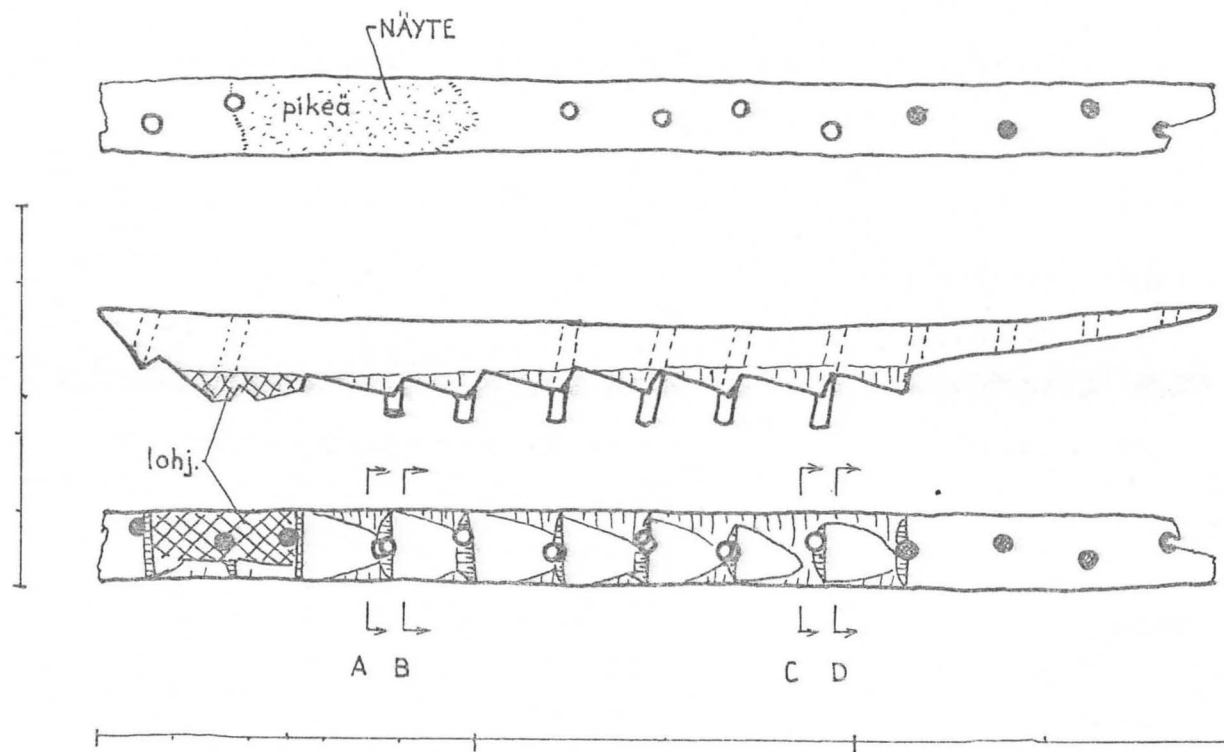
A.Kehusmaa 8.-14.6.2000

Pohjatukki 1

Leikk.
mk: 1:10

mk. 1:20

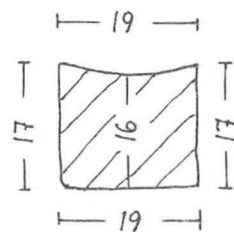

OULU KIIKELI

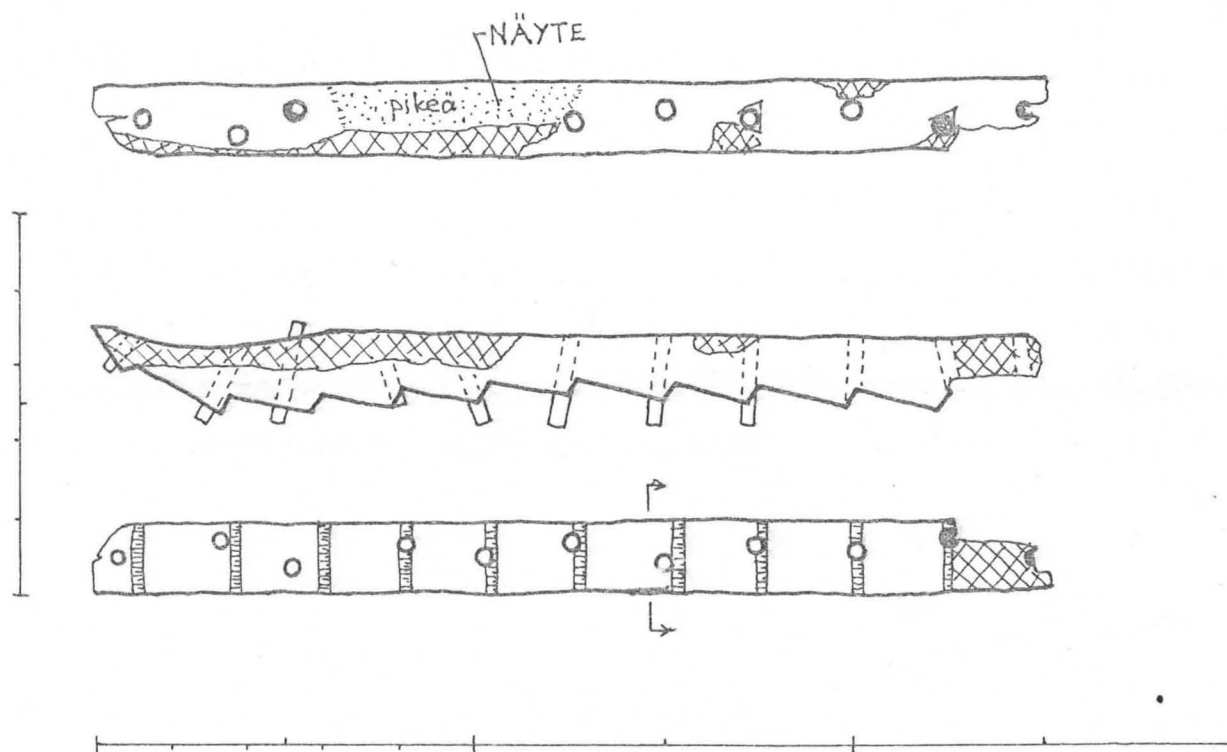
A. Kehusmaa 8.-14.6.2000

Pohjatukki 2

Leikk.
mk. 1:10

mk. 1:20

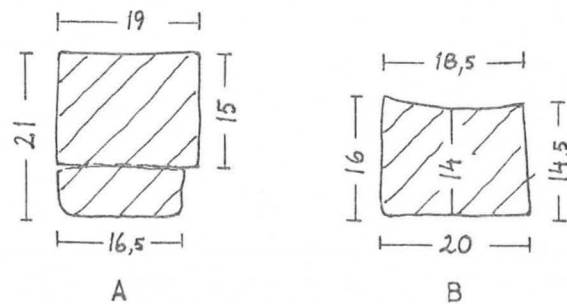

OULU KIIKELI

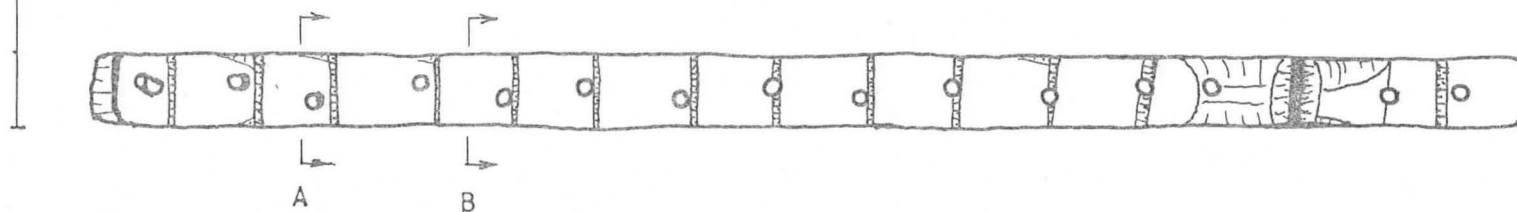
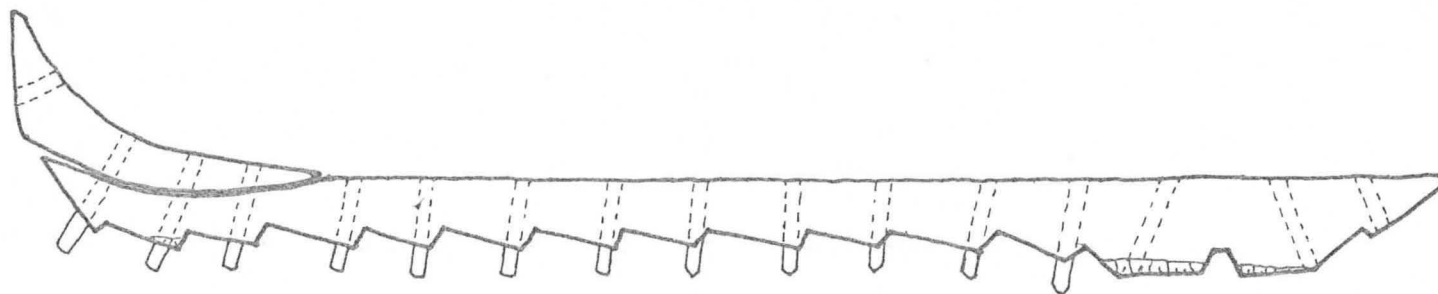
A. Kehusmaa 8.-14.6.2000

Pohjatukki 3

Leikk.
mk. 1:10

mk. 1:20

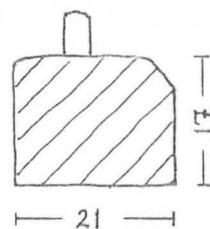

OULU KIIKELI

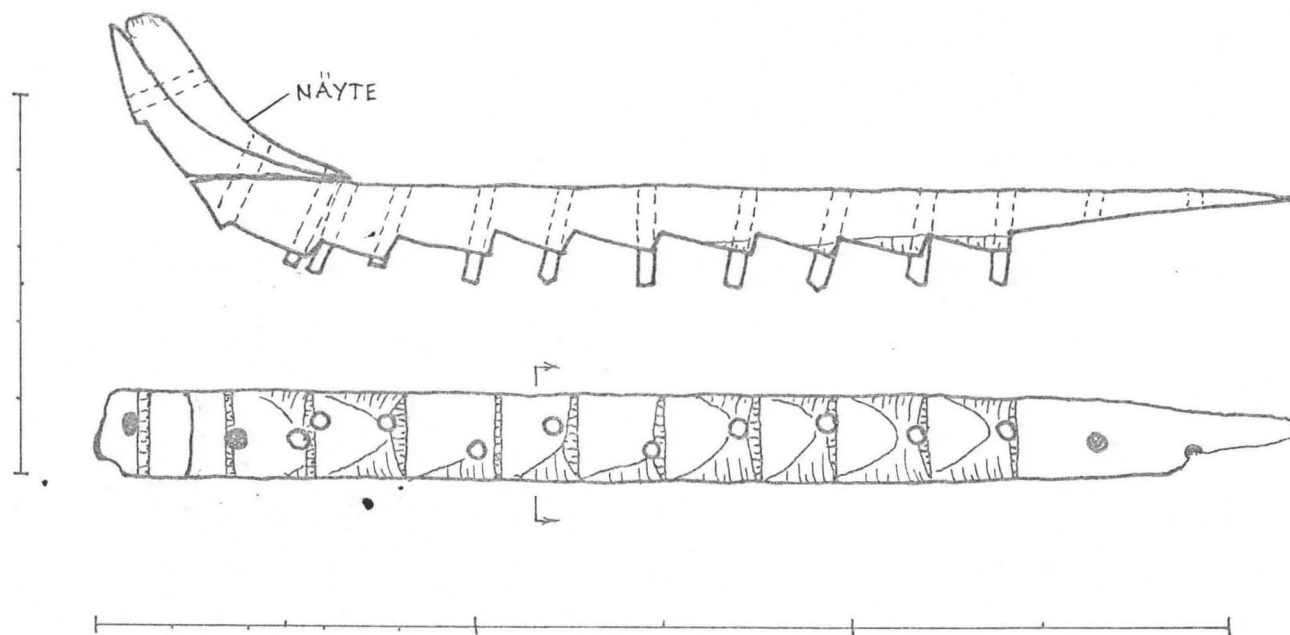
A. Kehusmaa 8.-14.6.2000

Pohjatukki 4

Leikk.
mk. 1:10

mk. 1:20

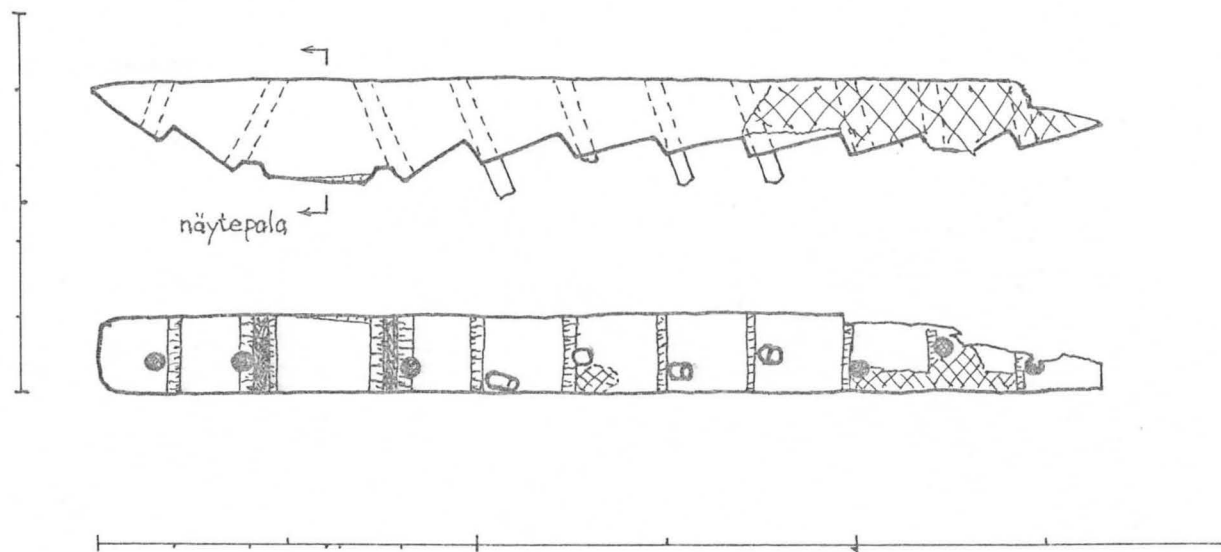

OULU KIIKELI

A. Kehusmaa 8.-14.6.2000

Pohjatukki 5

mk. 1:20

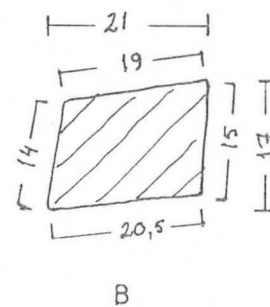
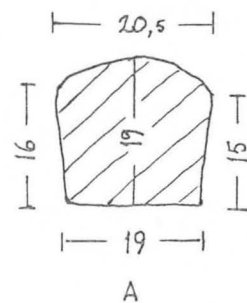

OULU KIIKELI

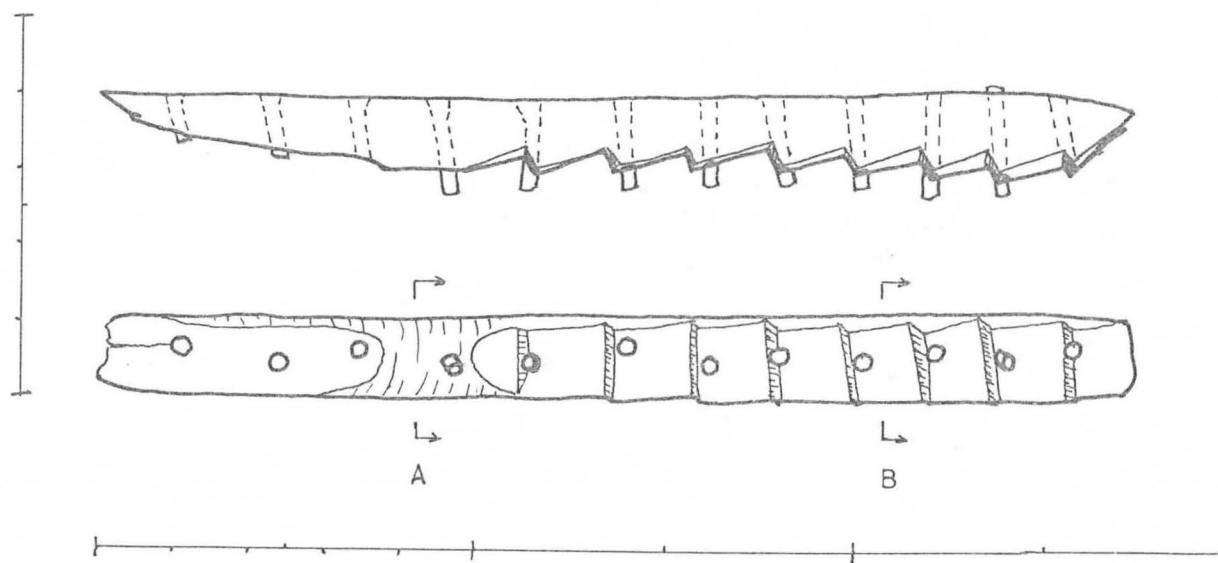
A. Kehusmaa 8.-14.6.2000

Pohjatukki 6

Leikk.
mk. 1:10

mk. 1:20

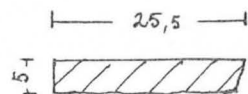
OULU KIIKELI

A.Kehusmaa 8.-14.6.2000

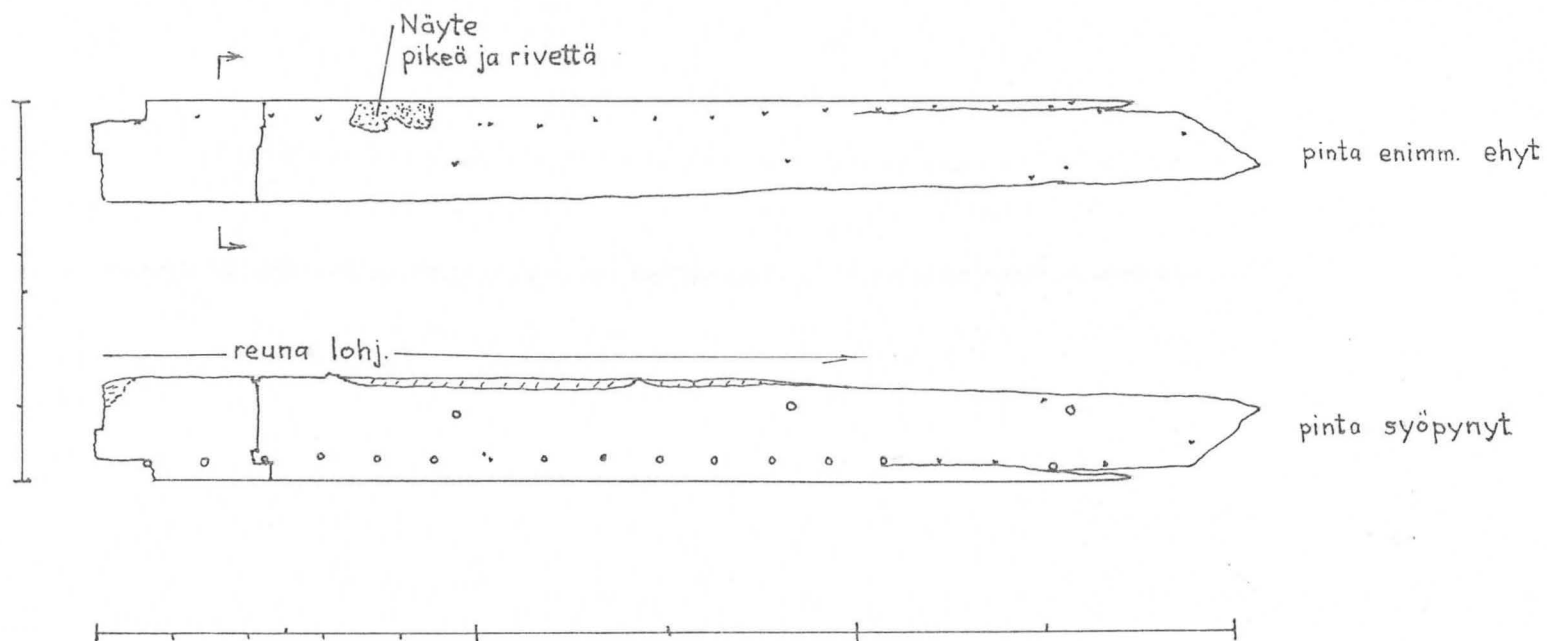
Lauta 1

- naulan kanta
- naulanreikä

Leikk.
mk. 1:10

mk. 1:20

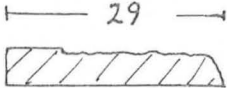

OULU KIIKELI

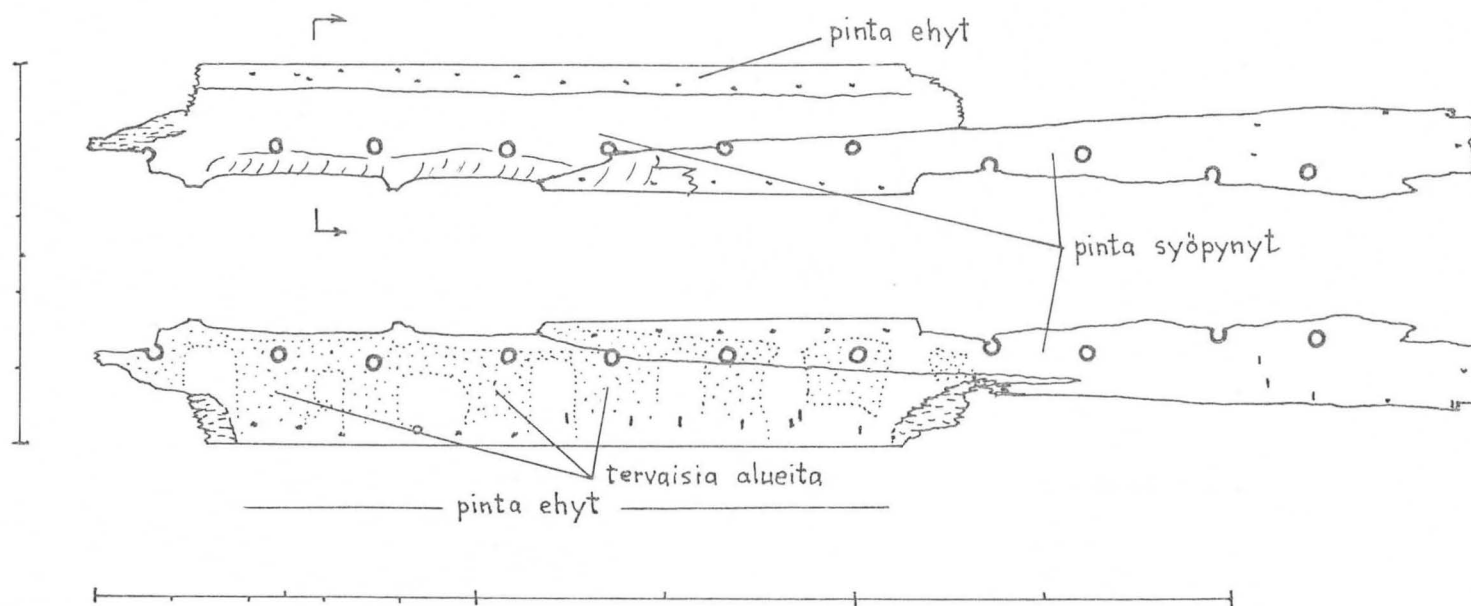
A. Kehusmaa 8.-14.6.2000

Lauta 2

- o tapinreikä
- o naulan kanta
- x naulanreikä
- | kotkattu naula

Leikk. 29
 mk. 1:10

mk. 1:20

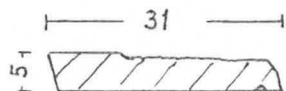
OULU KIIKELI

A.Kehusmaa 8.-14.6.2000

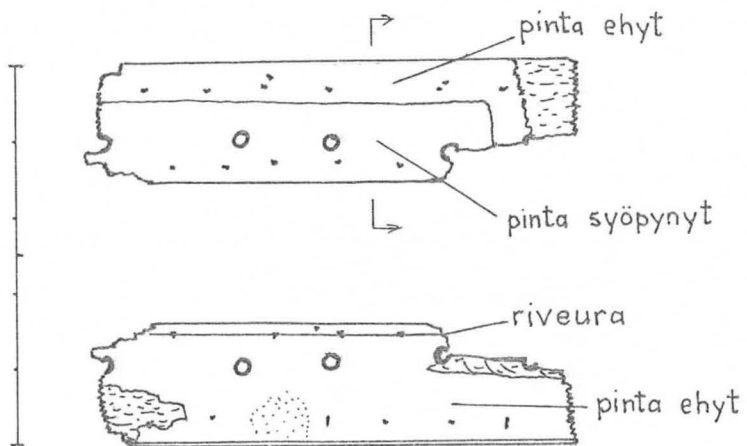
Lauta 3

- tapinreikä
- naulanreikä
- | kotkattu naula

Leikk.
mk. 1:10

mk. 1:20

Oulu, Kiikelin hylky. Kuvaluettelo.

Mustavalkonegatiivit PPM 38474 - 38541. Valok. Aimo Kehusmaa

Rulla I			
PPM neg.n:o	ruutu	aika	aihe
38474 - 76	2 - 4	8.6. a.p.	pohjatukki 1
38477 - 79	5 - 8	9.6. a.p.	pohjatukki 3
38480 - 81	9 - 11	9.6. a.p.	pohjatukki 4
38482	12	9.6. a.p.	pohjatukit 2 (etualalla) ja 4
38483	13	9.6. a.p.	pohjatukit 2 (oik.) ja 4 (vas.)
38484	14	9.6. a.p.	pohjatukin 4 tapinreikäveistoja
38485	15	9.6. i.p.	pohjatukki 3, veistonjäljet sivuvalossa
38486 - 88	16 - 18	9.6. i.p.	köli
38489 - 90	19 - 20	9.6. i.p.	pohjatukki 5
38491 - 93	21 - 23	9.6. i.p.	kaksi numerotonta pohjatukkia
38494 - 99	24 - 29	12.6. i.p.	pohjatukki 6
38500	30	12.6. i.p.	Kiikelin hyllyn löytöpaikka (linjaviitat penkereen vas. puolella); länsilounaasta
38501 - 02	31 - 32	12.6. i.p.	numeroton pohjatukki, pit. 2 m
38503 -	33 - 35	12.6. i.p.	numeroton pohjatukki, pit. 2,85 m
- 38506	36 - 36A	12.6. i.p.	numeroton pohjatukki, pit. 1,35 m
Rulla II			
	ruutu	aika	aihe
38507	3	13.6. a.p.	löytöalue itäkoillisesta
38508	4	13.6. a.p.	" pohj.koillisesta
38509 - 10	5 - 6	13.6. a.p.	" etelälounaasta; hylky savupiipun kohdalla (2 kuvan panoraama)
38511 - 14	7 - 10	13.6. a.p.	lauta 1
38515 - 20	11 - 16	13.6. i.p.	lauta 2
38521	17	13.6. i.p.	lauta 3
38522	18	13.6. i.p.	lauta 3 (huom. riveura)
38523	19	13.6. i.p.	lauta 3
38524	20	14.6. a.p.	löytöalue itäkoillisesta; kova lounaistuuli oli nostanut vedenkorkeutta
38525 - 28	21 - 24	16.6. i.p.	näyte: pohjatukin ja kylkikaaren luonnonväärä liitoskappale
38529	25	16.6. i.p.	näyte: pohja/kylkilaudan kappale; huom. riveura
38530 - 31	26 - 27	29.6. i.p.	löytöalue itäkoillisesta; tuleva uimaranta-alue pumpattu lähes tyhjäksi; hylky (linjaviitat!) penkereen oik. puolella
38532 - 33	28 - 29	30.6. a.p.	numeroton pohjatukki, pit. 1,3 m
38534	30	30.6. a.p.	kölin paksumpi pää: poikkil. näytteen sahaamisen jälkeen
38535 - 36	31 - 32	30.6. a.p.	köli
38537 - 38	33 - 34	30.6. i.p.	numeroton lauta, pit. 4,93 m
38539	35	3.7.	dendrokronol. näytteet kölistä (vas.) ja pohjatukista 5
38540	36	3.7. i.p.	hyllyn havaitut ääripisteet merkitty linjaviitoin (kuvan keskellä; kuva kompassisuuntaan 48-50
38541	36A	4.7. i.p.	löytöalue (linjaviitat!) työpenkereen poiston jälkeen itäkoillisesta

Oulu, Kiikelin hylky. Kuvaluettelo.

Diat PPM 6410:1-23. Valok. Aimo Kehusmaa

PPM dia n:o	ruutu	aika	aihe
6410: 1	2	7.6. a.p.	Kiikelin hyllyn löytöalue kaakosta
: 2	3	"	- " - itäkoillisesta
: 3	4	"	- " - etelälounaasta
: 4-5	5 – 6	7.6. i.p.	työkuva: sukeltaja Matti Karppinen inventoimassa työpenkereen eteläpuolella; itäkoillisesta
: 6-7	7 – 8	7.6. i.p.	työpenkereen pohjoispuolella pohjassa ilmeisesti alkup. paikoillaan havaitut hyllynosat merkitty viitoin; penkereellä pohjasta nostettuja hyllyn irto-osia
	(9)		- -
: 8	10	9.6. a.p.	pohjatukki 3 ja köli
: 9-11	11 – 13	12.6. i.p.	Kiikelin hyllyn löytöalue länsilounaasta katsoen
: 12	14	12.6. i.p.	hylystä nostettuja pohjatukkeja työpenkereellä, lännestä
: 13-14	15 – 16	13.6. i.p.	lautaa 2
: 15	17	29.6. i.p.	löytöalue itäkoillisesta; tuleva uimaranta-alue pumpattu lähes tyhjäksi; hylky (linjaviitat!) penkereen oik. puolella
	(18 – 19)		- -
: 16	20	30.6. i.p.	numeroton lauta, pit. 4,93 m; hyllyn havaitut ääripisteet merkitty linjaviitoin
: 17	21	30.6. i.p.	sukeltaja seisoo havaitun hyllyn kaaren/pohjatukin päällä; kuva eteläkaakosta (taustalla kaljaasi Jacobstads Wapen)
: 18	22	3.7.	dendrokronol. näytteet kölistä (vas.) ja pohjatukista 5
: 19	23	3.7. i.p.	löytöalue kaakosta; työpenkereen purku käynnissä
: 20	24	3.7. i.p.	löytökohta merkitty linjaviitoin; kuva kompassisuuntaan 48-50
: 21	25	4.7. i.p.	löytöalue (linjaviitat!) työpenkereen poiston jälkeen itäkoillisesta
: 22	26	4.7. i.p.	kuten ed., pohjoiskoillisesta
: 23	27	4.7. i.p.	kuten ed., lännestä